

EL LLENGUATGE

Arribar

El Diccionari Fabra i la Gran Enciclopèdia Catalana donen, a l'article dedicat al verb *arribar*, uns esquemes ben complets dels diversos significats amb què pot ésser usat aquest verb, amb nombrosos exemples dels diversos casos d'aplicació. Tanmateix, no sembla pas que cap de les definicions que aquests dos grans inventaris de la llengua fan del verb *arribar* correspongui a la significació especial que aquest verb té en la següent frase de Salvador Espriu: *...no sabia recitar de cor ni el bon mimyó del noi de la senyora Martina (...) ni tampoc, potser, el mateix doctor Pericot, i ja veieu de quina carta me n'arribo a anar. (Primera història d'Esther, «Antologia catalana», pàg. 22).* I no es pot pas dir que aquest ús especial del verb *arribar*, regint la preposició *a*, que introdueix un infinitiu, no sigui ben viu i popular, tal com poden mostrar els exemples següents: *Que n'arriba a ser, de talos! Que n'arribes a dir, de mentides, al cap del dia! Si n'arriba a tenir, de diners, aquella senyora! Si no li dius res, no és gens estrany que s'arribi a enyorar tant.*

En totes aquestes frases el verb *arribar* té una funció intensiva, és a dir, intensifica l'acció del verb en infinitiu que en depèn, introduït per la preposició *a*, amb el qual ve a formar com una perífrasi, com si en fos un auxiliar. Cal veure aquestes frases, per consegüent, com unes construccions especials, molt pròpies del català —qui sap si exclusives i tot—, que constitueixen un recurs utilísim i molt eficaç per a l'expressió de la funció intensiva. Efectivament, no és gens estrany que, actualment en què el llenguatge pateix tant de mimetisme i d'influències estranyes, es deixin de banda precisament les solucions més populars i més genuïnes, aquelles que són el resultat de l'expressió més espontània, sempre que, és clar, ho permeti el necessari gruix o cabal de la llengua —si es vol, de la parla— de cadascú. Potser es podria fer una anàlisi detinguda de quins són els recursos amb què se sol expressar la funció intensiva, i qui sap quines trobaríem que no són sinó el calc de solucions estranyes, com, per exemple, l'article neutre, tan usat pel castellà en aquest cas («Con lo bonita que es!»).

No cal pas establir un quadre sistemàtic d'equivalències sinó, simplement, tenir disponible el gran recurs que hem dit que són, en l'expressió de la funció intensiva, les perífrasis amb el verb *arribar*.

Albert Jané